

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ &
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ &
ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α - ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Β - ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 5-7
Ταχ. Κώδικας: 10563, Αθήνα
Πληροφορίες: Ι. Κλάρου, Δ. Καραναστάσης
Τηλ.: 210 3332741, 3332828
e-mail: i.klarou@minfin.gr, d.karanastasis@minfin.gr

Προς: Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων
ιδίου Υπουργείου

**ΘΕΜΑ: Απάντηση στη με αρ. πρωτ. 5843/4.6.2026 του βουλευτή κ. Γ. Μανούσου προς τον Υπουργό
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.**

Σχετικά με τη με αρ. πρωτ. 5843/4.6.2026 ερώτηση του βουλευτή κ. Γ. Μανούσου, στο πλαίσιο των
αρμοδιοτήτων μας σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο του εαρινού πακέτου του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2026, που δημοσιεύτηκε στις 3 Ιουνίου, να αφαιρέσει την Ελλάδα από τη λίστα των χωρών με μακροοικονομικές ανισορροπίες εμπίπτει στον νέο προσανατολισμό των αναθεωρημένων δημοσιονομικών κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το προληπτικό σκέλος του αναθεωρημένου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (Κανονισμός 1263/2024), το οποίο βρίσκεται σε αλληλεπίδραση, σύμφωνα με το άρθρο 31, με τον Κανονισμό 1176/2011 σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών, έχει υιοθετήσει μια προσέγγιση στραμμένη στο μέλλον (forward-looking approach) για τη Διαδικασία Μακροοικονομικών Ανισορροπιών. Σύμφωνα με αυτή την προσέγγιση, η κατηγοριοποίηση των ανισορροπιών δίνει μεγαλύτερη έμφαση στο κριτήριο της εξέλιξης και των προοπτικών τους καθώς και στο κριτήριο των πολιτικών που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών-διαρθρωτικών τους σχεδίων για την αντιμετώπιση τους, παρά στο μέγεθος των συσσωρευμένων ευπαθειών του παρελθόντος. Με τον τρόπο αυτό, αναγνωρίζεται η προσπάθεια των κρατών μελών που εφαρμόζουν συνετές και αποτελεσματικές πολιτικές, οι οποίες διαμορφώνουν μια σαφή και διατηρήσιμη τάση βελτίωσης των οικονομικών τους δεικτών.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή με την Ανακοίνωσή της COM(2026) 200 final/3.6.2026, αξιολόγησε –κατόπιν εμπεριστατωμένης επισκόπησης (In-depth review, Μάιος 2026)– ότι η Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει πλέον μακροοικονομικές ανισορροπίες. Σύμφωνα με την αξιολόγηση, οι βασικοί δείκτες ανισορροπιών της χώρας παρουσιάζουν συνεχή βελτίωση και αναμένεται να συνεχίσουν σε αυτή την πορεία διόρθωσης. Συγκεκριμένα:

- οι ευπάθειες που σχετίζονται με το δημόσιο και το εξωτερικό χρέος έχουν υποχωρήσει κατά τα τελευταία έτη,
- η σταθερή οικονομική ανάπτυξη και τα δημοσιονομικά πλεονάσματα έχουν συμβάλει στη μείωση του λόγου δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ,
- το ποσοστό ανεργίας έχει μειωθεί στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2008,
- τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια εντός του τραπεζικού συστήματος έχουν μειωθεί και οι τραπεζικοί ισολογισμοί έχουν βελτιωθεί,
- το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών παραμένει υψηλό, αλλά η ευνοϊκή χρηματοδότηση του εξωτερικού χρέους (σχεδόν το ήμισυ του εξωτερικού χρέους διακρατείται από επίσημους πιστωτές της ΕΕ με μακρά περίοδο ωρίμανσης) περιορίζει τους κινδύνους εξωτερικής βιωσιμότητας.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, η Ελλάδα, προκειμένου να διασφαλίσει διαρκή βελτίωση του εξωτερικού ισοζυγίου και σταθερή μείωση του χρέους, καλείται να εστιάσει στην ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητάς της. Ενδεικτικοί τομείς διαρθρωτικών πολιτικών στους οποίους η Ελλάδα εμφανίζει σημαντική πρόοδο είναι η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος (π.χ. επιτάχυνση των δικαστικών διαδικασιών, δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος μεταβίβασης ακινήτων), ο εκσυγχρονισμός της φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας (π.χ. ψηφιοποίηση της φορολογικής διοίκησης, ψηφιακή κάρτα εργασίας), και η αύξηση των κινήτρων για είσοδο στην αγορά εργασίας, ειδικά των γυναικών και των νέων (π.χ. μείωση της φορολογικής σφήνας, αναμόρφωση των συντελεστών φορολογίας εισοδήματος).

Η θετική αξιολόγηση της χώρας από την Επιτροπή συνιστά αναγνώριση της προόδου που έχει επιτευχθεί. Παράλληλα, επιβεβαιώνει την ανάγκη να συνεχιστούν με συνέπεια οι πολιτικές που ενισχύουν τη βιωσιμότητα, την παραγωγικότητα, την κοινωνική συνοχή και τη μακροπρόθεσμη ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο της ΔΕΘ 2025 νομοθετήθηκε ιδιαίτερα μεγάλη μείωση φόρων, με στόχο τη μόνιμη ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος, ενώ για την αντιμετώπιση των συνεπειών της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης έχει ληφθεί δέσμη στοχευμένων, προσωρινών και δημοσιονομικά υπεύθυνων μέτρων (τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα του παρόντος), σε ευθυγράμμιση με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αξιοποιώντας τα διδάγματα από τη διαχείριση της ενεργειακής κρίσης του 2022.

Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 34 του π.δ. 142/2017, η υπηρεσία μας δεν έχει ειδική αρμοδιότητα σε θέματα που αφορούν τις δεσμεύσεις του τρίτου μνημονίου, το δημόσιο χρέος, τη δημόσια περιουσία, το Υπερταμείο, το ΤΑΙΠΕΔ, την ΑΑΔΕ και τη λογοδοσία σε οικονομικούς θεσμούς και ανεξάρτητες αρχές, τα οποία αναφέρονται στην εν λόγω ερώτηση.

Ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος της Δ/νσης

Α. Κατσιμήχας

Εσωτερική Διανομή

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής
- Γεν. Δ/νση Οικονομικής Πολιτικής
- Δ/νση Μακροοικονομικής Πολιτικής & Προβλέψεων
- Τμήματα Α και Β

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Φορολογική μεταρρύθμιση για το δημογραφικό, τους νέους και τη μεσαία τάξη

Οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις που εφαρμόζονται από το 2026 περιλαμβάνουν μία σειρά από φορολογικές και μισθολογικές μεταρρυθμίσεις με κύριο στόχο την ενίσχυση του εισοδήματος και τη μείωση των φορολογικών βαρών, ιδιαίτερα για τη μεσαία τάξη, τις οικογένειες με παιδιά και τους νέους. Οι κυριότερες από αυτές είναι:

- διαρθρωτική αναμόρφωση της κλίμακας φόρου εισοδήματος για μισθωτούς, συνταξιούχους, αγρότες και ελεύθερους επαγγελματίες,
- μη συμψηφισμός του 50% της αύξησης των συντάξεων με την προσωπική διαφορά για το έτος 2026 και κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς από το 2027,
- παρεμβάσεις στα ειδικά μισθολόγια των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας καθώς και παρεμβάσεις σε λοιπές κατηγορίες υπαλλήλων, όπως του Υπουργείου Εξωτερικών, τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) και οι ερευνητές, οι μηχανικοί και οι λοιποί υπάλληλοι με πενταετή κύκλο σπουδών,
- σταδιακή κατάργηση του ΕΝΦΙΑ για κύριες κατοικίες σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους,
- μείωση κατά 30% του ΦΠΑ σε νησιά της περιφέρειας του Βορείου Αιγαίου, του νομού Έβρου και του νομού Δωδεκανήσων με πληθυσμό έως 20.000 κατοίκους,
- εισαγωγή ενδιάμεσου συντελεστή 25% στον φόρο εισοδήματος από ακίνητα. Παράλληλα, επεκτείνονται η φοροαπαλλαγή για κενές κατοικίες που θα εκμισθωθούν και το 2026 καθώς και η απαλλαγή ΦΠΑ στα νέα κτήρια, ενώ επεκτείνεται χρονικά ο περιορισμός νέων βραχυχρόνιων μισθώσεων στα 3 δημοτικά διαμερίσματα της Αθήνας και
- μείωση των τεκμηρίων διαβίωσης για τις κατοικίες, η οποία κυμαίνεται από 30% έως 35%, σημαντικές μειώσεις των αντικειμενικών δαπανών για τα αυτοκίνητα, προσαρμογές στο ελάχιστο εισόδημα για τους ελεύθερους επαγγελματίες σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους και εξαίρεση από το ελάχιστο εισόδημα για τις νέες μητέρες.

Οι παρεμβάσεις αυτές πραγματοποιούνται εντός των δημοσιονομικών στόχων. Το συνολικό κόστος των νέων μέτρων για το 2026 ανέρχεται σε 1,76 δισ. ευρώ.

Πέραν των ανωτέρω παρεμβάσεων, τον Απρίλιο 2026 αυξήθηκε περαιτέρω ο κατώτατος μισθός με στόχο να ανέλθει στο ποσό των 950 ευρώ τον Απρίλιο 2027 από το ποσό των 880 ευρώ.. Η αύξηση αυτή επηρεάζει το επίδομα ανεργίας, το επίδομα μητρότητας, τα επιδόματα τριετιών, την αμοιβή υπερωριών και τους βασικούς μισθούς των δημόσιων υπαλλήλων.

Επιπρόσθετες παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

- επέκταση του προγράμματος ανακαίνισης σχολείων «Μαριέττα Γιαννάκου» με επιπλέον 300 εκατ. ευρώ ως δωρεά από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες, με αποτέλεσμα ο συνολικός προϋπολογισμός να ανέλθει στο ποσό των 650 εκατ. ευρώ. Η εν λόγω παρέμβαση αποσκοπεί στην ανακαίνιση περισσότερων από 2.500 σχολικών μονάδων,
- θέσπιση υπερεκπτώσεων 100% για επενδυτικές δαπάνες σε στρατηγικούς τομείς, όπως η άμυνα και η κατασκευή οχημάτων καθώς και αεροσκαφών και των εξαρτημάτων αυτών και
- μη υπολογισμός της Εισφοράς Αλληλεγγύης για τους εργαζόμενους συνταξιούχους με βάση την προσαύξηση της σύνταξής τους λόγω της εργασίας.

Ειδικότερα, η αναμόρφωση της φορολογικής κλίμακας συνίσταται στα ακόλουθα:

- μείωση των φορολογικών συντελεστών κατά 2% για εισοδήματα από 10.000 έως 40.000 ευρώ. Συγκεκριμένα, οι φορολογικοί συντελεστές μειώνονται:
 - από 22% σε 20% για εισόδημα μεταξύ 10.000 - 20.000 ευρώ,

- ο από 28% σε 26% για εισόδημα μεταξύ 20.000 - 30.000 ευρώ και
- ο από 36% σε 34% για εισόδημα μεταξύ 30.000 - 40.000 ευρώ,
- εισαγωγή νέας φορολογικής κλίμακας με συντελεστή 39% για εισοδήματα μεταξύ 40.000 και 60.000 ευρώ,
- ο συντελεστής για εισόδημα από 10.000 έως 20.000 ευρώ, ο οποίος πλέον θα ανέρχεται σε 20% για φορολογούμενους χωρίς τέκνα, μειώνεται περαιτέρω αναλόγως του αριθμού των τέκνων και ακόμη περισσότερο για τους τρίτεκνους σε:
 - ο 18% για φορολογούμενους με 1 εξαρτώμενο τέκνο,
 - ο 16% για φορολογούμενους με 2 εξαρτώμενα τέκνα και
 - ο 9% για φορολογούμενους με 3 εξαρτώμενα τέκνα,
- όσον αφορά στους πολύτεκνους, προβλέπεται μεγαλύτερη μείωση των συντελεστών και ειδικότερα, για οικογένειες με τέσσερα ή περισσότερα παιδιά ο φόρος για εισοδήματα έως 20.000 ευρώ μηδενίζεται,
- ο συντελεστής για εισόδημα από 20.000 έως 30.000 ευρώ, ο οποίος πλέον θα ανέρχεται σε 26% για φορολογούμενους χωρίς τέκνα, μειώνεται επίσης κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες για κάθε τέκνο, ανεξαρτήτως του αριθμού των τέκνων:
 - ο 24% για φορολογούμενους με 1 εξαρτώμενο τέκνο,
 - ο 22% για φορολογούμενους με 2 εξαρτώμενα τέκνα,
 - ο 20% για φορολογούμενους με 3 εξαρτώμενα τέκνα,
 - ο 18% για φορολογούμενους με 4 εξαρτώμενα τέκνα και
 - ο 16% για φορολογούμενους με 5 εξαρτώμενα τέκνα κ.λπ.,
- μηδενισμός του φόρου για εισοδήματα έως 20.000 ευρώ των νέων ηλικίας έως 25 ετών και
- διαμόρφωση σε 9% του συντελεστή για εισόδημα από 10.000 έως 20.000 ευρώ των νέων ηλικίας από 26 έως 30 ετών.

Το δημοσιονομικό κόστος της μεταρρύθμισης, η οποία αναμένεται να ωφελήσει περίπου 4 εκατομμύρια φορολογούμενους, εκτιμάται σε 1,2 δισ. ευρώ για το 2026 και σε 1,6 δισ. ευρώ για το 2027.

Αυξήσεις αποδοχών συνταξιούχων

Κατά τη διάρκεια του 2026 εφαρμόστηκαν τα ακόλουθα μέτρα:

- περαιτέρω αύξηση των συντάξεων με βάση τον πληθωρισμό και το ΑΕΠ,
- μη συνυπολογισμός της προσαύξησης της σύνταξης των εργαζόμενων συνταξιούχων λόγω της εργασίας τους κατά τον υπολογισμό της ΕΑΣ και
- μη συμψηφισμός του 50% της αύξησης της σύνταξης με την προσωπική διαφορά από τον Ιανουάριο 2026, πλήρης δε κατάργηση του συμψηφισμού από τον Ιανουάριο 2027. Το μέτρο αυτό εκτιμάται ότι θα ωφελήσει άμεσα περίπου 671.000 συνταξιούχους.

Το συνολικό κόστος της αύξησης των συντάξεων βάσει πληθωρισμού και ΑΕΠ και λαμβανομένου υπόψη του μη συμψηφισμού με την προσωπική διαφορά, εκτιμάται για το 2026 σε 629 εκατ. ευρώ.

Αυξήσεις αποδοχών δημόσιων υπαλλήλων

Για το 2026, πέραν των ωφελειών που θα έχουν οι δημόσιοι υπάλληλοι από τη φορολογική μεταρρύθμιση, εφαρμόζονται οι ακόλουθες παρεμβάσεις ύψους 620 εκατ. ευρώ:

- οριζόντια αύξηση των μισθών από τον Απρίλιο 2026, ανάλογα με την αύξηση του κατώτατου μισθού, με εκτιμώμενο κόστος 358 εκατ. ευρώ περίπου,
- αναμόρφωση του μισθολογίου των Ενόπλων Δυνάμεων με αυξήσεις εφαρμοζόμενες από τον Οκτώβριο 2025, ετήσιου κόστους 162 εκατ. ευρώ (καθαρού κόστους 85 εκατ. ευρώ μετά την αναδιάρθρωση της δομής των Ενόπλων Δυνάμεων) και των Σωμάτων Ασφαλείας (Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστικό Σώμα, Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή), ετήσιου κόστους 127 εκατ. ευρώ,

- αυξήσεις στην αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής, στο επίδομα ειδικών καθηκόντων και στις αποζημιώσεις για τα διδάκτρα φοίτησης των τέκνων του προσωπικού του Υπουργείου Εξωτερικών, με ετήσιο κόστος 30 εκατ. ευρώ,
- θέσπιση επιδόματος ιδιαίτερων καθηκόντων στο προσωπικό των σωφρονιστικών καταστημάτων με αναδρομική ισχύ από τον Ιούλιο 2025, ετήσιου κόστους 6 εκατ. ευρώ,
- μισθολογική αναγνώριση (δύο μισθολογικά κλιμάκια) των αποφοίτων Πολυτεχνικών Σχολών και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών με πενταετή κύκλο σπουδών, κόστους 7 εκατ. ευρώ και
- θέσπιση αφορολόγητου για το επίδομα βιβλιοθήκης των μελών ΔΕΠ και των ερευνητών, με ετήσιο κόστος 6 εκατ. ευρώ περίπου και αναγνώριση προϋπηρεσίας ερευνητών σε ΑΕΙ και σε τεχνολογικούς φορείς, ανεξαρτήτως της σχέσης εργασίας.

Παρεμβάσεις για το στεγαστικό πρόβλημα

Για το 2026 οι νέες παρεμβάσεις περιλαμβάνουν:

- επέκταση και για το έτος 2026 της φοροαπαλλαγής διάρκειας τριών ετών για κενά ακίνητα που θα διατεθούν σε μακροχρόνια μίσθωση, με κόστος 10 εκατ. ευρώ για το 2026 και 19 εκατ. ευρώ για το 2027. Σε αυτό το πλαίσιο διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του μέτρου, ως ακολούθως:
 - σε περίπτωση που η μίσθωση αφορά σε τρίτεκνη ή πολύτεκνη οικογένεια, η απαλλαγή θα χορηγείται και για σπίτια με μεγαλύτερο εμβαδό από 120 τ.μ., προσαυξανόμενο κατά 20 τ.μ. για κάθε εξαρτώμενο τέκνο άνω των δύο,
 - σε περίπτωση αποχώρησης του μισθωτή εντός της τριετίας, η απαλλαγή συνεχίζει να ισχύει για το υπολειπόμενο διάστημα και εφόσον το ακίνητο κενωθεί άπαξ και εκμισθωθεί εκ νέου και
 - ειδικά για τις περιπτώσεις μίσθωσης σε ιατρικό ή νοσηλευτικό προσωπικό που απασχολείται σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, σε εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων της δημόσιας εκπαίδευσης καθώς και σε ένστολο προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, η απαλλαγή ισχύει και υπό την προϋπόθεση ότι το ακίνητο μισθώνεται για τουλάχιστον έξι (6) συναπτούς μήνες,
- θέσπιση από το 2026 ενδιάμεσου συντελεστή 25% (από 35%) για εισόδημα από μισθώματα, το ύψος του οποίου κυμαίνεται από 12.000 έως 24.000 ευρώ. Το μέτρο εκτιμάται ότι θα ωφελήσει περίπου 161.000 ιδιοκτήτες και παράλληλα, αναμένεται να συμβάλει στη φορολογική συμμόρφωση και στη συγκράτηση των τιμών των ενοικίων. Το δημοσιονομικό κόστος εκτιμάται σε 90 εκατ. ευρώ ετησίως,
- επέκταση της αναστολής του ΦΠΑ στις νέες οικοδομές μέχρι το τέλος του 2026, με ετήσιο κόστος 18 εκατ. ευρώ,
- παράταση της μείωσης του φόρου εισοδήματος για δαπάνες αναβάθμισης κτηρίων για τα έτη 2025 και 2026, με εκτιμώμενο κόστος 5 εκατ. ευρώ,
- επέκταση για το έτος 2026 του περιορισμού νέων βραχυχρόνιων μισθώσεων στα τρία δημοτικά διαμερίσματα της Αθήνας και
- θέσπιση νέου πλαισίου κοινωνικής αντιπαροχής σχετικά με την αξιοποίηση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας για την κατασκευή σύγχρονων κοινωνικών κατοικιών, με στόχο την εξασφάλιση κοινωνικής μίσθωσης σε ευάλωτες ομάδες.

Κατάργηση ΕΝΦΙΑ σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους

Από το 2026 ο ΕΝΦΙΑ μειώθηκε κατά 50%, ενώ από το 2027 ο φόρος καταργείται πλήρως για κύριες κατοικίες σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους, εξαιρουμένων των οικισμών της Αττικής (πλην των νησιών). Ειδικά για την Περιφερειακή Ενότητα Έβρου, την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας καθώς και για τους Δήμους Μακεδονίας, Θράκης και Ηπείρου που εφάπτονται με τα σύνορα της χώρας, ο ΕΝΦΙΑ καταργείται σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.700 κατοίκους. Το μέτρο αφορά περίπου σε 1 εκατομμύριο ακίνητα εντός 12.724 οικισμών (σε σύνολο 13.586 οικισμών) της χώρας, με ετήσιο κόστος 75 εκατ. ευρώ

περίπου. Σημειώνεται ότι η αποκέντρωση συνδέεται άμεσα και με το στεγαστικό πρόβλημα, κατά τα ως άνω.

Μείωση ΦΠΑ κατά 30% στα ακριτικά νησιά του Αιγαίου

Από την 01.01.2026 ο ΦΠΑ μειώνεται κατά 30% στα νησιά της περιφέρειας του Βορείου Αιγαίου, του νομού Έβρου (Σαμοθράκη) και του νομού Δωδεκανήσων με πληθυσμό έως 20.000 κατοίκους. Το ετήσιο κόστος του μέτρου υπολογίζεται σε 25 εκατ. ευρώ και αποσκοπεί στην ενίσχυση της οικιστικής και της επιχειρηματικής δραστηριότητας στις εν λόγω περιοχές.

Αναμόρφωση τεκμηρίων διαβίωσης

Θεσπίζονται μεταρρυθμίσεις σχετικά με τα τεκμήρια διαβίωσης με στόχο τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης για περίπου 477.000 φορολογούμενους, ετήσιου κόστους 40 εκατ. ευρώ.

Ειδικότερα, οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις συνίστανται στα ακόλουθα:

- μείωση των συντελεστών που προσδιορίζουν τις αντικειμενικές δαπάνες για κατοικίες, η οποία κυμαίνεται από 30% έως 35%,
- υπολογισμός της τεκμαρτής δαπάνης για τα αυτοκίνητα που ταξινομήθηκαν μετά την 01.11.2010 με βάση εφεξής τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (κατ' αναλογία με τα τέλη κυκλοφορίας) και όχι με βάση τα κυβικά εκατοστά. Η εν λόγω παρέμβαση ευνοεί την αγορά νεότερων οχημάτων, κάτω της δεκαετίας, με χαμηλότερες εκπομπές ρύπων,
- μείωση της τεκμαρτής δαπάνης για τα νεότερα σκάφη στα χαμηλότερα επίπεδα, όπως ισχύει για τα παλαιότερα σκάφη και
- εξαίρεση από την ελάχιστη αντικειμενική δαπάνη των εξαρτώμενων τέκνων που έχουν ίδιο εισόδημα.

Ενίσχυση επενδύσεων

Οι παρεμβάσεις που αποβλέπουν στην ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων είναι οι ακόλουθες:

- αύξηση του εθνικού σκέλους του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων κατά 500 εκατ. ευρώ σε μόνιμη βάση από το 2025, ανερχόμενου σε 3,3 δισ. ευρώ το 2026 (έναντι 2,8 δισ. ευρώ, που ήταν η πρόβλεψη στο ΜΔΣ), με περαιτέρω αύξηση το 2027 σε 3,6 δισ. ευρώ (έναντι 3,0 δισ. ευρώ, που ήταν η πρόβλεψη στο ΜΔΣ),
- νέα δράση του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης για την ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων για νέες αλλά και για υφιστάμενες πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις σε περιοχές Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και Δήμοι Μεγαλόπολης, Τρίπολης, Γορτυνίας και Οιχαλίας),
- δράση 200 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021 - 2027 για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στους τομείς της μεταποίησης και των υπηρεσιών,
- στοχευμένη δράση 50 εκατ. ευρώ για κλάδους με υστέρηση στο εμπορικό ισοζύγιο,
- δράση 70 εκατ. ευρώ για την ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων που ενδιαφέρονται να αναπτύξουν νέα επιχειρηματική δραστηριότητα,
- χρηματοδότηση δράσης για τις επιχειρήσεις που θα επενδύσουν στην ανάπτυξη ή/και στην παραγωγή στους τομείς των ψηφιακών τεχνολογιών, της βιοτεχνολογίας και των καθαρών και αποδοτικών ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογιών, με προϋπολογισμό 50 εκατ. ευρώ (ευρωπαϊκή πρωτοβουλία STEP),

- αύξηση κατά 300 εκατ. ευρώ του εγγυοδοτικού προγράμματος InvestEU, στο πλαίσιο του TAA, για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και με στόχο να κινητοποιηθούν δάνεια ύψους 3,6 δισ. ευρώ, τα οποία θα στηρίζουν τουλάχιστον 25.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε όλη τη χώρα,
- επέκταση της χρηματοδότησης του Ταμείου Χαρτοφυλακίου ΤΕΠΙΧ ΙΙΙ μέσω της ΕΑΤ με επιπλέον πόρους 780 εκατ. ευρώ για επιχειρηματικά δάνεια μικρομεσαίων επιχειρήσεων,
- θεσμοθέτηση νέων ταμείων το 2026, όπως το Ταμείο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας (έως 170 εκατ. ευρώ), το Ταμείο Εγγυοδοσίας DeLFI Plus (έως 500 εκατ. ευρώ) και το Patent Fund (41,4 εκατ. ευρώ) για τη στήριξη της κατοχύρωσης ευρεσιτεχνιών και
- υπερεκπτώσεις επενδυτικών δαπανών με στόχο την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων σε νευραλγικούς τομείς της βιομηχανίας. Προς αυτή την κατεύθυνση οι δαπάνες σε στρατηγικούς τομείς, όπως η άμυνα και η κατασκευή οχημάτων καθώς και αεροσκαφών και των εξαρτημάτων αυτών, θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, προσαυξημένες κατά 100%. Το μέτρο αφορά σε επενδύσεις της περιόδου 2026 - 2028, με το συνολικό ύψος της φορολογικής έκπτωσης να ανέρχεται στο ποσό των 150 εκατ. ευρώ.

Λοιπές παρεμβάσεις

Οι λοιπές νέες παρεμβάσεις που έλαβαν χώρα το 2026 για την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος περιλαμβάνουν:

- κατάργηση από τον Ιανουάριο 2026 του τέλους 10% στη συνδρομητική τηλεόραση, με ετήσιο κόστος 22 εκατ. ευρώ,
- επέκταση της μείωσης κατά 50% του ελάχιστου εισοδήματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες στους οικισμούς εκτός Αττικής με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους και τα σχολικά κυλικεία. Ειδικά για την Περιφερειακή Ενότητα Έβρου, την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας καθώς και για τους Δήμους Μακεδονίας, Θράκης και Ηπείρου που εφάπτονται με τα σύνορα της χώρας, η μείωση κατά 50% του ελάχιστου εισοδήματος ισχύει για οικισμούς με πληθυσμό έως 1.700 κατοίκους,
- εξαίρεση από το ελάχιστο εισόδημα για τις νέες μητέρες που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα κατά το έτος γέννησης του τέκνου καθώς και για τα επόμενα δύο έτη,
- αύξηση της αποζημίωσης των οπλιτών από 8,8 ευρώ σε 50 έως 100 ευρώ μηνιαίως, με ετήσιο δημοσιονομικό κόστος 25 εκατ. ευρώ περίπου,
- έναρξη λειτουργίας από τον Ιανουάριο 2026 του Ταμείου Καινοτομίας Φαρμάκων, με ετήσιο κόστος 50 εκατ. ευρώ, για την ευχερέστερη πρόσβαση των ασθενών σε καινοτόμες θεραπείες και
- απαλλαγή, από το φορολογικό έτος 2026, των ιδρυμάτων και των κληροδοτημάτων από τον φόρο εισοδήματος καθώς και μη φορολόγηση των δωρεών προς αυτά. Το εν λόγω μέτρο έχει ετήσιο κόστος 43 εκατ. ευρώ.

Επιπλέον, από το 2027 αναμένεται να μειωθούν περαιτέρω κατά 0,5% οι ασφαλιστικές εισφορές, όπως έχει ανακοινωθεί, με ετήσιο κόστος 245 εκατ. ευρώ περίπου.